

PRINSIPPROGRAM FOR BIRDLIFE NORGE

PRINSIPPPROGRAM FOR **BIRDLIFE NORGE**

Prinsippprogrammet inneholder overordnede retningslinjer for BirdLife Norge, og denne versjonen ble vedtatt på foreningens årsmøte i Fevik, Agder 23. april 2022.

BirdLife Norge er en frivillig naturvernorganisasjon med hovedvekt på fugler og fuglevern. Organisasjonen ble stiftet i 1957, og het Norsk Ornitologisk Forening frem til 2021. Foreningen har ca. 13 000 medlemmer (2022) og 12 ansatte. Sekretariatet ligger i Trondheim, og her har åtte av de ansatte tilhold. Vi har fylkesavdelinger i alle fylker og 52 lokallag. BirdLife Norge er den norske partneren i BirdLife International, et partnerskap av fuglevernorganisasjoner fra hele verden. Sammen jobber alle partnerne i BirdLife International med å sikre viktige leveområder for fugler og fuglearters overlevelse.

Prinsippprogrammet tar utgangspunkt i konvensjonen om vern av biologisk mangfold (CBD), som også norske myndigheter har undertegnet. En oppfølging av konvensjonen innebærer bl.a. vern av leveområder og naturmangfold, økt kunnskap om naturareal og arter, samt restaurering av ødelagt natur. Birdlife Norge vil arbeide for at nasjonale og lokale myndigheter og næringslivsaktører følger opp St. meld. 14 (2015-16) *Natur for livet*.

Prinsippprogram for BirdLife Norge

INNHOLD	SIDE
Vi trenger kunnskap for å forvalte naturen riktig	4
Forvaltning av leveområder	6
Generell arealforvaltning	7
Vern	7
Restaurering av natur	7
Landbruk (jord- og skogbruk)	8
Forstyrrelser	8
Forvaltning av arter og bestander	9
Bestandsmål	10
Jakt og høsting	10
Skadefelling av fugler	10
Skuddpremier	10
Beskyttelse av fugler i hekketiden	10
Fugleføring	11
Fly og fugl	11
Rehabilitering av fugler	11
Falkonerer	11
Utsetting av fremmede fugle- og dyrearter, samt oppdrettsindivider	12
Utsetting av fremmede fugle- og dyrearter, samt oppdrettsindivider	12
Katt og hund	13
Klima og energi	14
Klima	14
Energi	14
Forurensning	16
Miljøgifter	16
Skipstrafikk og petroleumsvirksomhet	16
Forsøpling av havet	17
Fiskeri og havbruk	18
Fiskeriforvaltning	18
Utsiktet bifangst av sjøfugl i norske kystfiskerier	18
Oppdrettsnæring	19

VI TRENGER KUNNSKAP FOR Å FORVALTE NATUREN RIKTIG

For å kunne forvalte naturen og artene som lever der, må vi ha kunnskap om utbredelse og utvikling av naturtyper og artsmangfold i de aktuelle områdene. Kartlegging av arter og naturtyper er en forutsetning for kunnskapsbasert forvaltning. De faunistiske komiteenes valideringsarbeid, som bidrar til å sikre høy kvalitet på dataene, er viktig.

BirdLife Norge mener

- Prinsipper om kunnskapsbasert forvaltning, «føre-var-prinsippet» og samlet belastning bør ligge til grunn for alle inngrep som kan tenkes å ha påvirkning på arter og leveområdene.
- Det er avgjørende at myndighetene prioriterer og setter av tilstrekkelige midler til etablerte langsiktige forsknings- og overvåkingsprogrammer for fugl (SEAPOP og SEATRACK, TOV-E, 3 Q, kongeørn, fuglestasjoner, spesifikke studier av truede arter etc.). Overvåkingsprogram for vadefugler i våtmark bør etableres som en del av overvåkingsprogrammet om god økologisk tilstand i økosystemene.
- Det er behov for bedre forståelse av hvordan ulike menneskelige aktiviteter og forstyrrelser påvirker fugler og deres leveområder.
- Krav til konsekvensutredninger må styrkes, og bringes mer i tråd med internasjonale standarder med krav om datainnsamling i felt der eksisterende kunnskap er utilstrekkelig for å kunne gjøre en skikkelig konsekvensutredning.
- Artsdatabanken med Artsobservasjoner utgjør en viktig kilde til kunnskap, og BirdLife Norge oppfordrer til at verktøyet brukes aktivt både som kunnskapsdatabase og for innlegging av observasjoner. Tilliten til at informasjonen brukes til det beste for naturen må ikke svekkes.

- Detaljert informasjon om hekkeplasser for sensitive arter må være unntatt offentligheten. Tilgang til denne type informasjon bør kun gis etter nøye avveininger mellom behov og risiko. Informasjon om sensitive arter må deles raskt og effektivt med relevante forvaltningsnivå.

- Forvaltningsansvaret for ville arter må tillegges miljøforvaltningen og baseres på økologiske prinsipper, og ikke overstyres av dyrevernhensyn, Mattilsynet og landbruksmyndighetene

FORVALTNING AV LEVEOMRÅDER

Arealendringer er en viktig årsak til reduksjon i mange av våre fuglebestander. Sikring av leveområder, enten gjennom formelt vern eller ved at det tas hensyn til naturverdier i den generelle arealforvaltningen, er avgjørende for å sikre levedyktige bestander. Det er gjennomført en rekke temavise verneplaner (våtmark, sjøfugl, barskog mv.), men for mange naturtyper er omfanget av verneområder fremdeles for lite.

Enorme landarealer i verden er forringet og til dels ødelagt av menneskelig påvirkning. For at økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester, er omfattende restaurering nødvendig. FN har utpekt 2021 – 2030 til verdens tiår for restaurering av økosystemer. Stortinget har bestemt at 15 % av ødelagt natur skal restaureres innen 2025.

Mange fuglearter lever i jordbrukslandskapet, og nyttiggjør seg av landskapet og mulighetene som jordbruksdrift gir. Men arealbruksendringer og nye driftsformer skaper utfordringer. Siden 1980-tallet har det vært en sterk tilbakegang av fuglearter i jordbrukets kulturlandskap i Europa både som følge av fjerning av restbiotoper, intensivering og omlegging i jordbruket.

Mange fuglearter er avhengig av skog med stort innslag av gamle, døende og døde trær, og de trues gjennom hogst, treslagsskifte og effektivisering i skogbruket. Skal de fåtallige fugleartene i skogen få bedre livsvilkår, må mer skog vernes og i de resterende områdene må skogen få stå lenger før den hogges. I tillegg må det bli mer bruk av hogstformer som legger til rette for at flere trær står igjen etter hogst, f.eks. lukket hogst. Tilplanting med fremmede treslag (bl.a. sitkagran) og spredning av disse treslagene er svært negativt for naturlig forekommende fuglearter.

Ferdsel i naturen, både privat og organisert, er svært viktig og givende, men kan utgjøre en belastning på fugleliv og natur. Også andre aktiviteter kan utgjøre en forstyrrende faktor for fuglelivet. Det er behov for bedre regulering av aktiviteter.

GENERELL AREALFORVALTNING

- Det må stimuleres til en restriktiv arealbruk og innføring av arealregnskap. Man bør tilstrebe arealnøytralitet både i lokal og nasjonal arealpolitikk. Det må kompenseres for arealbruk som medfører naturtap, særlig av verdifull natur.
- Allerede forringede og/eller utbygde områder må gjenbrukes eller fortettes, fremfor å bygge ned mer natur.
- Flere handlingsplaner for fugler må realiseres, både temabaserte (f.eks. handlingsplan for fuglearter i jordbrukslandskapet) og artsspesifikke handlingsplaner.
- Flere arter må prioriteres og vi trenger flere utvalgte naturtyper.
- Ramsar-konvensjonens bestemmelser må i større grad legges til grunn ved forvaltning av våtmark.
- Kompetanseheving om bærekraftig arealforvaltning og ivaretagelse av naturmangfold i kommunene må prioriteres.
- De årlige bevilgningene til kommunedelplaner for naturmangfold må økes, slik at alle kommuner kan ha oppdaterte planer for ivaretagelse av naturmangfold.
- Det er behov for en mer restriktiv dispensasjonspraksis i strandsonen.

VERN

- Forvaltningen av vernede områder må styrkes, og det må tilføres mer ressurser til tilsyn og skjøtsel.
- Ramsar-områder må sikres bedre vern både mot direkte inngrep og indirekte påvirkning som kan forringe områdets økologiske karakter.
- Internasjonale mål om 30 prosent vern må oppnås innen 2030. Det er viktig at vernet er representativt, og samtidig beskytter de mest verdifulle og sårbare områdene.
- Større, sammenhengende arealer må vernes for å ivareta økologiske funksjoner.
- Beskyttelse av Viktige fugleområder (Important Bird and Biodiversity Areas, IBA) må gis prioritet, både i forbindelse med etablering av nye verneområder og generell arealforvaltning.

RESTAURERING AV NATUR

- Restaurering av våtmark må prioriteres i arbeidet med å restaurere natur.
- Restaurering må ikke bli et "enkelt" tiltak for å kompensere for tillatelser til å bygge i områder med intakt natur.
- Restaurering eller vern av annet areal kan aldri kompensere for tap av verdifull natur.

LANDBRUK (JORD- OG SKOGBRUK)

- Jordbruksareal må drives og bevares for matproduksjon. Restbiotoper i jordbrukets kulturlandskap må ivaretas.
- Tilskuddsordningene i jordbruket bør utformes slik at det blir økonomisk attraktivt å skjømte kulturlandskapet slik at det ikke gror igjen, og at hensynet til fugler i jordbrukslandskapet ivaretas.
- Jordbrukspolitikken som gir mer bruk av beitedyr i jordbrukslandskapet bør prioriteres.
- Ved bygging av nye landbruksveier må naturmangfoldet ivaretas. Bygging av nye landbruksveier må følge offentlige prinsipper om utredningsplikt og høringer etter plan- og bygningsloven.
- Hensynet til rovfugler må ivaretas bedre i skogbruket, bl.a. ved at den hogstfrie radiusen økes og «karantenetiden» for hogst etter at reir har vært i bruk økes.
- Tilskuddsordninger som kan ha negativ påvirkning på naturmangfoldet (f.eks. gjødsling av skog og hogst i bratt terreng) må avvikles.
- Det må innføres meldeplikt på hogst.
- Skogvernbudsjettet må økes til 1 milliard årlig.
- Områder som aldri har vært flatehogd må vernes.
- Planting av fremmede treslag må opphøre, og områdene må restaureres.
- Treslagskiftet fra naturlige furu- og løvskoger til granplantefelt må stanses.

FØRSTYRRELSER

- I sårbare områder bør det legges til rette for kanalisering av ferdsel og etablering av observasjonsfasiliteter.
- Planlegging av sykkelstier og annen ferdsel/aktivitet på land og til vanns må ikke legges til viktige fugleområder.
- Hensynet til hekkende fugler må vektlegges ved stranddrydding.
- Bruk av vannscooter i naturen bør forbys.
- Det skal verken være tillatt med motorisert eller ikke-motorisert vannsport når dette er i konflikt med hekkende, rastende og/eller overvintrende fugler.
- Motorferdsel i utmark skal være forbudt der dette ikke er nødvendig av hensyn til næring, sikkerhet, skadeforebygging eller oppsyn.
- Staten bør ha ansvaret for regulering av snøscooterkjøring.
- Bruk av fyrverkeri i privat regi må forbys av hensyn til fugler og det øvrige dyrelivet.

FORVALTNING AV ARTER OG BESTANDER

Toppredatorer er kritisk viktige elementer i funksjonelle økosystemer. Regulering av bestander av hjortedyr og mindre predatorer er avhengig av de store rovdyrene. Lave bestander eller utryddelse av toppredatorene får konsekvenser for naturen langt utover bortfallet av deres tilstedeværelse.

BirdLife Norge aksepterer bærekraftig jakt. Bærekraftig jakt er jakt som ikke har negative konsekvenser for den reproduserende bestanden, eller negative konsekvenser for predatorer som er avhengige av artene som næringsgrunnlag.

Fugler kan gjøre skade bl.a. i økonomisk sammenheng, og noen mennesker opplever fuglers tilstedeværelse som plagsom i enkelte situasjoner. Fugler har krav på stor grad av beskyttelse fra skadefellinger.

Bruk av skuddpremier er lite faglig basert. BirdLife Norge mener at adgangen til å opprette skuddpremier på naturlig forekommende norske arter ikke hører hjemme i dagens naturforvaltning.

Fredning og beskyttelse av fugler og dyrs hekke- og ynglingstid må stå sterkt i forvaltningen.

Arter som er sjeldne/fåtallige, og med høy forventet levealder, bør rehabiliteres etter skade eller ulykke når dette er mulig. Stell av ville fugler må bygge på høyt kunnskapsnivå opparbeidet over mange år, og artsspesifikk kunnskap.

Rehabilitering må vurderes basert på bestandssituasjon og sannsynlighet for langsiktig overlevelse for aktuelle fugler.

BESTANDSMÅL

- Begrensning av bestander (uttak av ynglende individer/hi-uttak og jakt) før skade på bufe/rein er påvist, må avvises. Uttak av enkeltindivider som beviselig gjør stor skade kan være akseptabelt, slik gjeldende praksis er for kongeørn.
- Bestandene av store rovdyr (ulv, gaupe, jerv og bjørn) i Norge må få utvikle seg naturlig, uten begrensende faktorer som egne avsatte områder for disse artene.
- Vi aksepterer ikke øvre bestandsmål for naturlig forekommende norske fuglearter, og mener at fuglebestandene skal kunne utvikle seg naturlig.
- Høstingsprinsippet vi mener skal legges til grunn for artsforvaltning tilsier at jakt ikke skal påvirke bestandene negativt. Enkelte arters mulige konflikter med andre samfunnsinteresser må løses med forebyggende tiltak, og ikke med reduksjon av bestander som av naturlige årsaker har økt.

JAKT OG HØSTING

- Jakt på og høsting av trua eller nær trua arter er ikke akseptabelt.
- Jakt må begrunnes i matauke.
- Jakt på «småfugler» og trost må avvikles.
- Vår- og sommerjakt på fugler er ikke akseptabelt. Vårjakta på ender i Kautokeino i Finnmark må avvikles.
- Eggsanking fra måker og andre fugler bør stanses.
- Jakt og fiske bør totalforbys i langt flere vernede områder, spesielt i naturreservat og enkelte nasjonalparker.

SKADEFELLING AV FUGLER

- Forebyggende og avbøtende tiltak må ha et tydelig fokus, og fellingstillatelser bør ikke gis før det er dokumentert at slike tiltak er gjennomført og ikke nytter.
- Skadefelling skal kun gis der enkeltindivider beviselig forvolder vesentlig skade, og skal ikke benyttes som bestandsregulerende tiltak.
- Beslutningsmyndighet om skadefelling etter viltforskriften bør ligge hos statsforvalteren eller Miljødirektoratet.

SKUDDPREMIER

- Viltlovens § 51 må endres, med et generelt forbud mot å opprette skuddpremier på naturlig forekommende arter i Norge.

BESKYTTELSE AV FUGLER I HEKKETIDEN

- Arter som er truet trenger særlig aktsomhetsplikt, og det bør være særlig gode grunner til å hindre hekking av truede arter, for eksempel med tiltak som hindrer fuglene i å etablere seg før reirbygging og egglegging.
- Fugler som har egg eller unger må ikke fjernes eller forstyrres mer enn nødvendig.
- Tildekking eller ødeleggelse av hekkekolonier må ikke forekomme.
- Det bør innføres midlertidige ferdselsforbud i hekketiden ved hekkestedet til spesielt sårbare eller truede arter.
- Hogst og annen skadelig aktivitet knyttet til skogsdrift må være forbudt i tiden april-juli.

FUGLEFØRING

- Føring av ville fugler er i sin alminnelighet en positiv og givende aktivitet som fremmer kjennskapen til og omtanken for naturen rundt oss. Slike gode opplevelser er hovedårsaken til at vi gir fuglene mat.

FLY OG FUGL

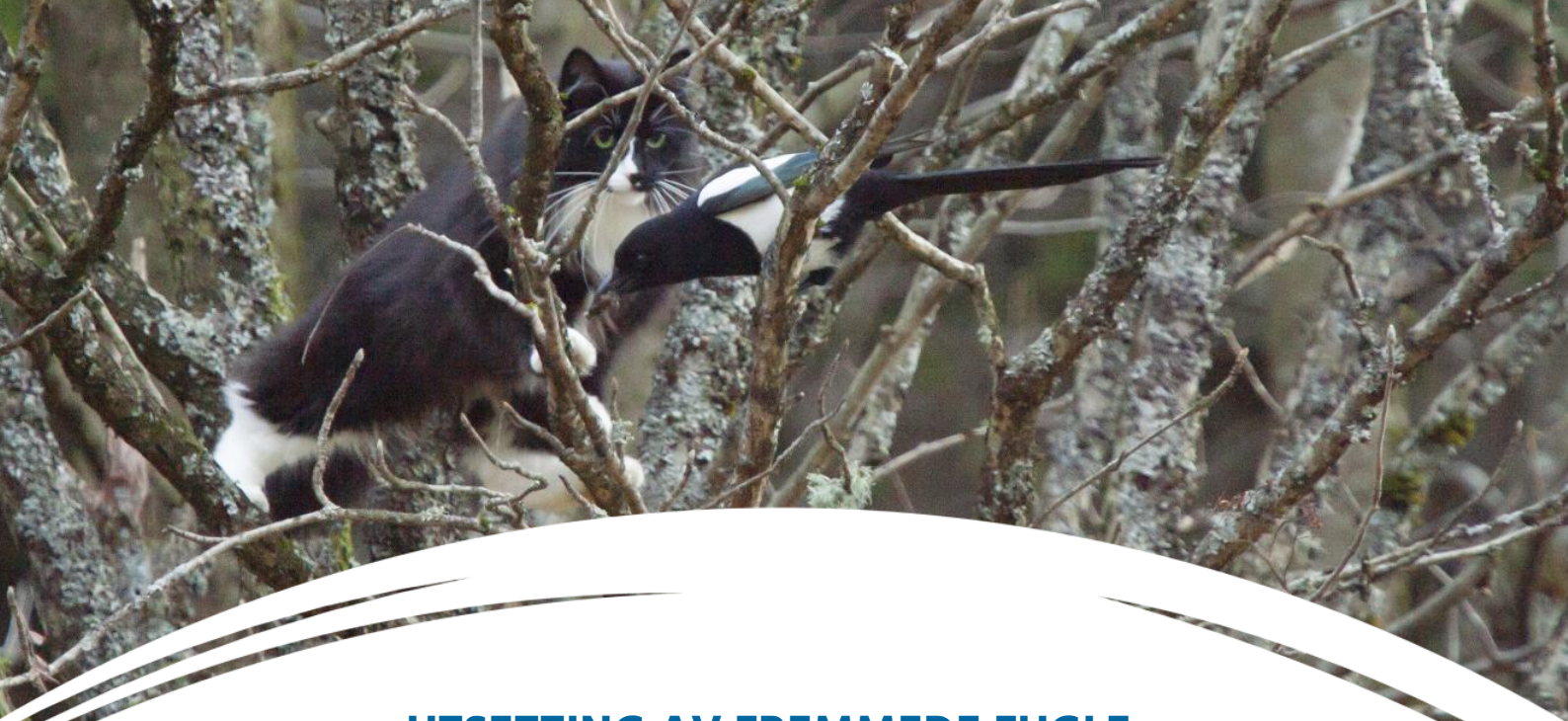
- Både flysikkerhet og fuglers behov for beskyttelse må hensyntas. Fokus må alltid være på forebyggende og avbøtende tiltak.
- Artssammensetning, forekomst og lokal forflytning av fugler i et område styres i stor grad av mattilgang og tilgang på foretrukne oppholdsområder. Dette må tas hensyn til i arealplanleggingen ved etablering eller utvikling av lufthavner.
- Nedskyting av tilfeldige rastende fugler (som måker, vadere og andefugl) har liten effekt, og bør unngås.
- Skremseltiltak er akseptabelt for tilfeldig rastende fugler.
- Truede arter som utgjør en liten risiko for flytrafikken, og som hekker på et lufthavnrområde, bør i størst mulig grad sikres mot negative tiltak.
- Personell som jobber med tiltak mot fugl ved lufthavner må sikres tilstrekkelig kompetanse i artsbestemmelse.

REHABILITERING AV FUGLER

- Myndighetene må bygge opp et regionsvis hjelpeapparat i regi av eller med kontroll og støtte fra det offentlige.
- Kompetanse og kapasitet må raskt kunne komme i gang med registrering av sjøfugl og eventuelt rehabilitering av fugler når akutt forurensing inntreffer.

FALKONERING

- Falkonerer må være forbudt i Norge.

UTSETTING AV FREMMEDE FUGLE- OG DYREARTER, SAMT OPPDRETTSINDIVIDER

En fremmed art er en art som forekommer utenfor sitt naturlige utbredelsesområde. Fremmede arter kan utgjøre en økologisk belastning for naturmangfoldet, inkludert ville fuglebestander.

Utsetting av oppdrettsindivider vil kunne føre til genetisk forurensing av ville fuglebestander.

Forvillede og etterlatte huskatter er en fremmed art i norsk fauna, og utgjør en stor trussel mot fugler og andre smådyr. Løse hunder kan utgjøre et skadeelement for fugler både i hekketiden og under trekket.

BirdLife Norge mener

UTSETTING AV FREMMEDE FUGLE- OG DYREARTER, SAMT OPPDRETTSINDIVIDER

- Utsatte og forvillede bestander av innførte arter (som kanadagås, stripegås, niland, fasan, mink og mårhund) skal bekjempes i Norge.
- Utsetting av avlede individer av stedeagne fuglearter (som stokkand, vaktel og rapphøne) for jakt eller andre rekreasjonsformål må forbys.
- Den norske Fremmedartslista, utarbeidet av Artsdatabanken, må brukes aktivt som et verktøy og grunnlag for prioritering av innsats mot utsatte og forvillede bestander av innførte arter.
- Bekjempelsen av arter som er definert å ha svært høy risiko (SH) eller høy risiko (HI) bør prioriteres. For andre arter på Fremmedartslista bør situasjonen overvåkes, slik at tiltak kan settes i verk dersom disse artene øker i antall og utbredelse.

KATT OG HUND

- Forvillede katter må fjernes fra naturen. Vi krever ID-merking og anbefaler sterilisering av huskatter for å redusere omfanget av spredning og yngling i naturen.
- Myndighetene må gjøre tiltak for å minimere kattens påvirkning på vill fauna.
- Huskatter bør holdes innendørs i fuglenes hekketid, og spesielt om natten og morgenen.
- Ansvarlige myndigheter må sørge for båndtvangsbestemmelser for hund som sikrer viktige områder for fugl både i og utenfor hekketida, samt god skilting og godt informasjonsarbeid om sine båndtvangsbestemmelser.
- Båndtvangsbestemmelser må håndheves, og reaksjoner på brudd på disse må av både natur- og allmennpreventive hensyn prioriteres.
- Kommunene bør vurdere å sette av særskilte områder for lufting av hunder der dette ikke kommer i konflikt med fuglelivet eller andre interesser.

KLIMA OG ENERGI

En intakt og artsrik natur gir oss livsviktige naturgoder, samtidig som den er ett av våre viktigste verktøy for å bremse klimaendringene. Klima- og naturkrisen må sees i sammenheng, og fokus må være på løsninger som tjener både natur og klima.

Norge er nå Europas største vannkraftprodusent: Vi står for mer enn halvparten av Europas regulerbare vannkraft, og om lag 70 prosent av elvene er regulert med omfattende miljøkonsekvenser.

Denne energien må brukes klokt, og ikke sløses med.

Tiltak som effektiviserer og reduserer bruken av energi bør være førsteprioritet i arbeidet med å redusere utslippene av klimagasser.

BirdLife Norge mener

KLIMA

- Klimatiltak må ikke gå på bekostning av sikring av biologisk mangfold, økosystemer og viktige økologiske funksjoner. Velfungerende økosystemer og intakt natur øker karbonopptaket.
- Bevaring av karbonrik natur som våtmarker og gammel skog er nødvendig for å bremse klimaendringene, samt stanse tapet av naturmangfold.

- Omfattende tilplanting av naturlige åpne områder bør ikke benyttes som klimatiltak.

ENERGI

- Ny energiproduksjon må unngå å skade fuglelivet og økosystemene. Våre viktigste fugleområder må bevares, og kraftproduksjon i slike områder er uforenlig med fuglevern.

- Utviklingen av fornybar energi må gjøres etter et klart planverk, som ivaretar viktige miljøhensyn.
- Vindkraftverk er spesielt problematiske for fuglelivet. Det er allerede gitt konsesjoner til et betydelig antall vindkraftverk her til lands, ofte mot miljøfaglige anbefalinger. Vi må høste erfaringer fra disse vindkraftverkene før det blir gitt nye konsesjoner.
- Vi trenger mer kunnskap om hvordan havvind påvirker arter og økosystemer. Tilstrekkelig kunnskap må fremskaffes forut for eventuelle konsesjoner, samt gjennom etterundersøkelser, før man åpner nye områder for havvind.
- Verneplan for vassdrag må ligge fast ved produksjon av fornybar energi.
- Arbeidet med å forhindre at fugler forårsaker elektrokusjon, samt at fugler kolliderer med kraftledninger, må videreføres og styrkes.
- Produksjon og bruk av biodrivstoff må gjøres på en slik måte at det ikke skader fuglelivet, viktige leveområder for fugler og naturmangfold generelt.

FORURENSNING

Ulike typer miljøgifter kan gi en rekke skadelige eller uheldige effekter på fugler, og påvirke viktige funksjoner som reproduksjon, immunforsvar og overlevelse.

Oljeutslipp utgjør en stor risiko for sjøfugler. Forebygging av utslipp fra skip (regulære utslipp så vel som akutte utslipp) må prioriteres. På grunn av farene ved leting og produksjon av olje må hensynet til sjøfugl i noen områder veie tyngre enn å åpne for petroleumsvirksomhet.

Plast og andre fremmedlegemer på avveie er en stor trussel mot sjøfugler og annet marint dyreliv. Sjøfugler dør bl.a. som en direkte følge av plast i fordøyelsessystemet. 11 millioner tonn plast havner i havet hvert år.

BirdLife Norge mener

MILJØGIFTER

- Blyhagl skal være forbudt ved all jakt i Norge.
- Bruk av kjemikalier og pesticider i naturen bør begrenses ytterligere, og på sikt fases ut.

SKIPSTRAFIKK OG PETROLEUMSVIRKSOMHET

- Kunnskapsgrunnlaget om sjøfugl må forbedres ved en videreføring og styrking av SEAPOP og SEATRACK-programmene.

- Petroleumsvirksomhet på Møre-feltene, ved Lofoten, Vesterålen, Senja, havområdene ved Jan Mayen og Barentshavet nord må ikke tillates, og slik virksomhet må ligge minst 100 kilometer fra større sjøfuglkolonier og viktige områder for næringssøk for sjøfugl til havs.

- Det må etableres bedre oljevernberedskap og losordninger langs hele kysten, både i forhold til petroleumsvirksomhet og spesielt med tanke på økningen i skipstrafikk langs og forbi norskekysten.

- Beredskapen må stå i forhold til operative tiltak rettet mot sjøfugl ved eventuelle oljesøl.

FORSØPLING AV HAVET

- Arbeidet mot forsøpling av havet må intensiveres.

- Nasjonalt må det etableres bedre ordninger for å sikre oppsamling og resirkulering fra store utslippskilder, for eksempel jordbruk og fiskeri.

- Bruk av gummikuler på kunstgressbaner må fases ut.

FISKERI OG HAVBRUK

Fiske kan konkurrere både direkte og indirekte med viktige næringsressurser for sjøfugler. For eksempel antas overfiske på sild å ha forårsaket kollaps i sildebestanden, som igjen påvirket bestandene av bl.a. lunde. Omfanget av fisket på viktig sjøfuglnæring som tobis, samt det uregulerte fisket på leppefisk langs norskekysten, er også bekymringsverdig.

Dødelighet blant sjøfugl i norske fiskerier er et stort problem. Bl.a. ble det estimert at 40 000 sjøfugler ble drept i norske garn- og linefiskerier i 2008.

Havhest, skarv, lomvi og annen alkefugl dominerte blant de drepte fuglene. På global basis drepes ca. 400 000 fugler hvert år gjennom bifangst. På verdensbasis er bifangst av sjøfugl anset som en av hovedtruslene for overlevelsen hos flere arter, og er angitt som en reell risiko for nærmere 200 millioner individer av sjøfugl. Tiltak mot bifangst bør prioriteres, da det er lettere å minimere de negative effektene av dette enn av andre trusselfaktorer sjøfuglene utsettes for.

BirdLife Norge mener

FISKERIFORVALTNING

- Fugler må i sterkere grad tas hensyn til i flerbestandsmodeller som er ment å ligge til grunn for fiskeriforvaltningen.

UTILSIKTET BIFANGST AV SJØFUGL I NORSKE KYSTFISKERIER

- For å bedre oversikten over problemet, og øke forståelsen om når og hvorfor bifangst oppstår, bør rapporteringen av bifangst standardiseres og inngå i nasjonalt overvåkningsprogram.

- Økonomiske støtteordninger for systemer som reduserer bifangst må på plass.
- Vi trenger en nasjonal handlingsplan for å begrense bifangsten av fugler i fiskeriene.

OPPDRETTSNÆRING

- Oppdrettsanlegg (på land og i vann) må ikke etableres der de er i konflikt med viktige fugleområder og viktig natur, både på grunn av arealbeslag, forurensningsproblematikk, forstyrrelser og andre negative påvirkningsfaktorer.

- Det er behov for en gjennomgang av rammebetingelsene for oppdrett på land med hensyn for å se på best mulig arealplassering, energibruk og utvikling av sirkulær økonomi/gjenbruk av avfallsstoffer.
- Norsk oppdrettsnæring må jobbe for reell bærekraft både med tanke på fôrressurser, arealbruk og påvirkning på ytre miljø ellers.
- Skyting/skadefelling av sjøfugler ved oppdrettsanlegg er uakseptabelt og ikke hensiktsmessig.